

Brüssel, 29.5.2013
COM(2013) 388 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/918/EÜ ülemäärase eelarvepuudujäägi
olemasolu kohta Ungaris**

{SWD(2013) 388 final}

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/918/EÜ ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Ungaris

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 12,

võttes arvesse komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu otsustas 5. juulil 2004 kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikega 6, et Ungaril on ülemäärane eelarvepuudujääk, ja võttis kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 104 lõikega 7 vastu soovitusi ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks 2008. aastaks¹.
- (2) 18. jaanuaril 2005 jõudis nõukogu kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikega 8 seisukohale, et Ungari ei olnud võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitusetele, ning esitas 8. märtsil 2005 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel uue soovitusi, milles kinnitas, et ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaeg on 2008. aasta. 8. novembril 2005 otsustas nõukogu, et Ungari ei olnud teist korda järginud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaseid soovitusi. Seepärast esitas nõukogu 10. oktoobril 2006 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel Ungarile kolmanda soovitusi, millega pikendati ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaega 2009. aastani. Nõukogu järeldas 7. juulil 2009, et Ungari ametiasutused on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks 2006. aasta oktoobri soovitusetele, ja esitas tõsist majandussurutist arvesse võttes Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel läbivaadatud soovitusi, millega kehtestati ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks taas uus tähtaeg, 2011. aasta. Komisjon järeldas 27. jaanuaril 2010, et Ungari on võtnud tõhusaid meetmeid vastusena viimastele nõukogu soovitusetele. Nõukogu nõustus sellega oma järeldustes 16. veebruaril 2010, kuid juhtis tähelepanu ka märkimisväärsetele riskidele.

¹ Kõik dokumendid Ungari ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta on kättesaadavad järgmisel veebilehel:

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/hungary_en.htm

- (3) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 8 otsustas nõukogu 24. jaanuaril 2012, et Ungari ei ole vastusena nõukogu 2009. aasta juuli soovitusel võtnud tõhusaid meetmeid kõnealuses soovitusel sätestatud tähtaja jooksul. Kuigi aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst 2011. aastal ei ületatud, ei põhinenud see struktuursel ja jätkusuutlikul korrigeerimisel, vaid märkimisväärsel ühekordsetel tuludel. Sellega kaasnes struktuurse eelarvepositsiooni halvenemine hinnanguliselt üle 2 % SKPst 2010. ja 2011. aastal võrreldes soovitatud eelarvepositsiooni parandamisega kokku 0,5 % SKPst. Kuigi ametiasutused rakendasid 2012. aastal struktuurseid meetmeid, mis pidid suurel määral kompenseerima eelarvepositsiooni varasema halvenemise, tagati 2012. aastal vastavus kontrollväärtusele 3 % SKPst taas ainult tänu ühekordsetele meetmetele, mille maht oli peaaegu 1 % SKPst, kusjuures 2013. aastal ületatakse kontrollväärtust taas.
- (4) 13. märtsil 2012 võttis nõukogu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 7 vastu uue soovitusel Ungarile, et kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2012. aastaks. Ungari ametiasutustel paluti võtta eelkõige järgmised meetmed: i) kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk 2012. aastaks usaldusväärsel ja jätkusuutlikul viisil; ii) võtta täiendavaid konsolideerimismeetmeid vähemalt ½ % ulatuses SKPst, et saavutada 2012. aasta puudujäägieesmärk 2,5 % SKPst; iii) võtta vajaduse korral täiendavaid struktuurseid meetmeid, mis aitaksid tagada, et puudujääk jääks 2013. aastal selgelt alla 3 % SKPst. Samas soovitati vähendada valitsemissektori võla suhet võimalikult kiiresti, et oleks tagatud piisav liikumine võla vähendamise sihttaseme saavutamise suunas. Eelarve kohandamist oli vaja toetada ka kavandatavate muudatustega eelarve juhtimise raamistikus. Nõukogu kehtestas Ungari valitsusele tulemuslike meetmete võtmiseks tähtaja 13. september 2012. Lisaks otsustas nõukogu (vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1084/2006 artiklile 4) 13. märtsil 2012 peatada osaliselt Ühtekuuluvusfondist Ungarile ette nähtud kulukohustuste assigneeringute täitmine 2013. aastal.
- (5) 30. mail 2012 jõudis komisjon 2012. aasta lähenemisprogrammi ja kokkuhoiumeetmete edasise täpsustamise põhjal järeldusele, et Ungari on võtnud tõhusaid meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks. Eelkõige eeldati, et valitsemissektori eelarve puudujääk väheneb 2012. aastal 2,5 %-ni SKPst ja jääb kooskõlas nõukogu märtsis esitatud soovitusel 2013. aastal oluliselt alla aluslepingus sätestatud kontrollväärtuse 3 % SKPst. Lisaks tõdeti, et on tehtud teatavaid edusamme eelarve juhtimise raamistiku tõhustamiseks, kuigi üldine areng kõnealuses valdkonnas on olnud aeglane. Sellega seoses võttis komisjon 30. mail vastu ettepaneku Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste assigneeringute täitmise peatamise lõpetamise kohta. 22. juunil 2012 nõustus nõukogu selle hinnanguga ning võttis vastu otsuse Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste täitmise peatamise lõpetamise kohta.
- (6) Vastavalt aluslepingutele lisatud protokollile (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) artiklile 4 esitab komisjon andmed kõnealuse menetluse rakendamiseks. Kõnealuse protokollile kohaldamise osana peavad liikmesriigid vastavalt nõukogu 25. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 479/2009 (Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokollile kohaldamise kohta)² artiklile 3 esitama kaks korda aastas (enne 1. aprilli ja 1. oktoobrit) andmed valitsemissektori eelarve puudujäägi ja võla kohta ning muud seotud muutujad.

² ELT L 145, 10.6.2009, lk 1.

- (7) Kaaludes, kas otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta tuleks kehtetuks tunnistada, peaks nõukogu otsuse tegemisel lähtuma esitatud andmetest. Lisaks tuleks otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta kehtetuks tunnistada üksnes siis, kui komisjoni prognooside kohaselt ei ületa puudujääk prognoosiperioodil aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst³.
- (8) Nende andmete alusel, mis komisjon (Eurostat) esitas vastavalt määruse (EÜ) nr 479/2009 artiklile 14 pärast Ungari poolt enne 1. aprilli 2013 esitatud teatist, ning komisjoni 2013. aasta kevadprognoosi kohaselt ja 13. mail 2013 valitsuse määrusega vastuvõetud täiendavate parandusmeetmete hinnangu alusel on võimalik teha järgmised järeldused.
- 2012. aastal vähenes valitsemissektori eelarvepuudujääk tänu olulistele konsolideerimismeetmetele 1,9 %-ni SKPst. Seda aitasid saavutada ka ühekordsed tulud, mis ulatusid ¾ %-ni SKPst, sealhulgas suuremad kui eelarves kavandatud ühekordsed tulud mahus 0,2 % SKPst, mis on seotud varade täiendava ülekandmisega erapensionisüsteemist riiklikku pensionisüsteemi. Vastuvõetud 2012. aasta eelarves oli 0,5 % kasvu alusel seatud puudujäägieesmärgiks 2,5 % SKPst. Eelarve sisaldas erakorralist reservi mahus 1,1 % SKPst ja mitmeid konsolideerimismeetmeid, eelkõige: i) tulu suurendavad meetmed, mis moodustasid ligikaudu 1¾ % SKPst, sealhulgas kaudsete maksude suurendamine ja sotsiaalkindlustusmaksed; ii) struktuursed meetmed kulude poolel, nagu näiteks sotsiaaltoetuste läbivaatamine, moodustavad ¾ % SKPst ning iii) kulude piirangud ¼ % SKPst avalikus sektoris, sealhulgas nominaalpalkade külmutamine enamikus sektorites. Selleks et tasakaalustada pidevalt halvenenud kasvuprognoosi, võttis valitsus aprillis ja oktoobris vastu kaks peamist täiendavat parandusmeetmete paketti (kokku 0,7 % SKPst), mis koosneb peamiselt eelarveasutuste assigneeringute edasistest kärbetest, millest ligikaudu pooled olid rakendatud. Lisaks sellele paranes kohalike omavalitsuste sektori eelarvepositsioon peamiselt vähete investeringute tõttu ligikaudu 0,7 % SKPst võrreldes eelarves kavandatuga. Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse 2012. aasta oktoobri eduaruandes suurendati ametlikku puudujäägieesmärki 2,5 %-lt 2,7 %-le SKPst. Kokkuvõttes oli keskvalitsuse võetud parandusmeetmete (ligikaudu 3 % SKPst) tõhusa rakendamise ja kohalike omavalitsuste sektori eelarvepositsiooni paranemise tulemuseks puudujääk 1,9 % SKPst, st et esialgset kavandatud puudujäägieesmärki ületati 0,6 % SKPst. Eelarves ette nähtud erakorralise reservi kasutamine tasakaalustas eelarvekõrvaldaleid, mis on osaliselt seotud makromajandusliku keskkonna prognoositust halvema olukorraga.
 - Ungari 2013. aasta lähenemisprogrammis prognoositakse, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on nii 2013. kui ka 2014. aastal 2,7 % SKPst. Siiski on komisjoni 2013. aasta kevadprognoosi kohaselt eelarvepuudujääk 2013. aastal 3,0 % SKPst ja 2014. aastal 3,3 % SKPst, mis osutab sellele, et ülemäärast eelarvepuudujääki ei ole veel püsivalt kõrvaldatud. 13. mail 2013 võttis Ungari

³ Kooskõlas dokumendiga „Stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamise täpsustused ning juhised stabiilsus- ja lähenemisprogrammide sisu ja vormi kohta”, milles majandus- ja rahanduskomitee leppis kokku 3. septembril 2012. Vt:

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf

valitsus pärast komisjoni 2013. aasta kevadprognoosi avaldamist täiendavaid parandusmeetmeid kogumahuks ligikaudu 0,3 % ja 0,7 % SKPst vastavalt 2013. aastal ja 2014. aastal. Komisjoni ajakohastatud eelarvehinnangus, milles võetakse arvesse kõnealuste täiendavate parandusmeetmete mõju netopuudujäägile, prognoositakse 2013. aastal eelarvepuudujäägiks 2,7 % ja 2014. aastal 2,9 %. Seega peaks puudujääk jääma prognoosiperioodil allapoole aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Lisaks on komisjoni hinnangul tsükliliselt kohandatud eelarvepositsioon, võtmata arvesse ühekordseid ja muid ajutisi meetmeid, -¾ % ja -1½ % SKPst vastavalt 2013. aastal ja 2014. aastal, olles seega kooskõlas Ungari keskpika perioodi eesmärgiga -1,7 % SKPst.

- Võla suhet SKPsse vähendati ligikaudu 82 %-lt rekordtasemelt 2010. aastal 79,2 %-le 2012. aastal tänu märkimisväärsetele ühekordsetele kapitalisiiretele seoses kohustusliku erapensionisamba kaotamise ja mitme konsolideerimismeetmega. 2013. aasta lähenemisprogrammi kohaselt langeb võla ja SKP suhe jätkuvalt (78,1 % 2013. aastal ja 77,2 % 2014. aastal) ning seejärel langustrend jätkub. Isegi pärast 13. mail 2013 vastuvõetud uute konsolideerimismeetmete mõju arvessevõtmist prognoosib komisjon, et võla suhe SKPsse jääb nii 2013. kui ka 2014. aastal ligikaudu 1 protsendipunkti võrra kõrgemaks.
- (9) Nõukogu palus Ungari ametiasutustel kehtestada tõeliselt siduv keskpika perioodi raamistik eelarve juhtimiseks ning laiendada eelarvenõukogu analüüsitegevust, pidades silmas selle vetoõigust aastaeelarve üle. 2013. aasta lähenemisprogrammis teatatakse kavatsusest võtta vastavaid meetmeid 2013. aasta sügisel. Euroopa poolaasta raames jälgitakse edusamme tähelepanelikult ka edaspidi.
- (10) Nõukogu tuletab meelde, et alates 2013. aastast, mis on ülemäärase puudujäägi korrigeerimise aastale järgnev aasta, peaks Ungari järgima eelarvepoliitikat vastavalt keskpika perioodi eesmärgile, sealhulgas täitma kulueesmärki ning tegema piisavaid edusamme võlakriteeriumi täitmiseks vastavalt nõukogu 7. juuli 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1467/97 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta)⁴ artikli 2 lõikele 1a..
- (11) Kooskõlas aluslepingu artikli 126 lõikega 12 tunnistatakse nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta kehtetuks, kui ülemäärane eelarvepuudujääk asjaomases liikmesriigis on nõukogu arvates kõrvaldatud.
- (12) Nõukogu on arvamusel, et ülemäärane eelarvepuudujääk Ungaris on kõrvaldatud ning seega tuleks otsus 2004/918/EÜ kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust järeldub, et ülemäärane eelarvepuudujääk Ungaris on kõrvaldatud.

⁴ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.

Artikkel 2

Otsus 2004/918/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*